

Vitějovice

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Prachatice

Nadmořská výška: 509 m n. m.

Počet obyvatel: 510

Adresa URL: www.vitejovice.cz

Okres: Prachatice

GPS souřadnice: 49.046393N, 14.073368E

První pís. zmínka: 1283 (743 let)

PSČ: 384 27

Památky a zajímavosti Vitějovice

Historické jádro obce prohlášené vesnickou památkovou zónou je tvořeno návsi s areálem barokního kostela sv. Markéty, obehnaného ohradní zdí.

Přímo na návsi stávala od 16. století tvrz, dnes zaniklá.

Naopak se zde, snad nejlépe z celého Pošumaví, dochovaly lidové stavby s roubenými obytnými částmi ještě z "předštitového" období. Ves je tak mimo jiné důležitou a zatím málo známou pokladnicí starobylých stavebních zvyklostí v uspořádání usedlostí či domů, užitých konstrukcích a povrchových úpravách. V domě se sýpkou čp. 15 se v obrovské roubené a omazané obytné místnosti nachází jeden z nejstarších vesnických obytných prostorů v Čechách vůbec, který navozuje představu vysokých středověkých místností. Unikátní je stavební konstrukce špýcharového domu čp. 32 z druhé poloviny 18. století, který je jedním z největších u nás, podobně jako o století mladší stavba čp. 18. Statek proti kostelu čp. 2 se může pochlubit renesanční sýpkou se střílnovými okénky ještě z počátku 17. století a zbytky valu původní tvrze. Stará barokní škola čp. 60 pochází z 18. století, stejně jako srub čp. 6. Statky čp. 8 a 30 zdobí štíty ve stylu tzv. selského baroka.

U silnice na Žernovice stojí objekt bývalého pivovaru čp. 4 a 120. Na Zlatém potoce je zajímavou kulturní památkou bývalý Bürgerův či Panský mlýn z 16. století, přestavěný 1877, s barokním jádrem a ozdobnými vjezdy. Nedávnou historii obce připomíná památník setkání pěti armád na konci druhé světové války.

Západně od Vitějovic stával hrad ze 14. století Osule, dnes zřícenina hradu. Podélný, dvouvěž. typu jako Kašperk, s předhradím, stavba patrně nedokončena. Při arch. výzkumu v r. 1985 část zdiva odkryta. Hrad zřejmě založil Přemysl Otakar II., po jeho smrti se stavba zastavila a rozest. objekt zůstal v majetku královském až do r. 1283, kdy ho získal Jan z Michalovic. Počátkem 14. století jej páni z Újezda vyměnili z Bavorem II. ze Strakonice za hrad Pořešín. Poté hrad opuštěn.

